

ELEKTRİK ZAMLARI GERİ ALINSIN

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 31 Aralık 2021 gece yarısı Resmi Gazete`de yayımladığı yeni tarifeye elektriğe **fahiş zam** yapıldı.

Elektrik Üretim AŞ (EÜAŞ) tedarik şirketlerine toptan satış fiyatına %34 zam yapmasına rağmen EPDK'nın resmi sitesinde yer alan ve bu yıl ilk kez uygulanacak kademeli elektrik tarifelerine göre, meskenlerde alçak gerilim (AG) tek zamanlı abone grubu tarife faturaya esas günlük ortalama **5 kWh** ile aylık da **150 kWh** tüketim miktarı altındaki elektrik birim fiyatlarına yüzde **50** ; günlük ortalama **5 kWh** tüketim miktarı üstündeki elektrik birim fiyatlarına ise yüzde **125** zam yapılmıştır. Elektrik fiyatları sanayi (AG) ve ticarethane (AG) abonelerinde yüzde **125**, tarımsal sulamada yüzde **91.98** zamlanmıştır. Gelen tepkiler üzerine ise, meskenlerde düşük tarife tüketimi günlük **7 kWh** yani aylık **210 kWh** olarak güncellenmiştir.

Türkiye`de 4 kişilik bir hanenin aylık asgari elektrik tüketimi Elektrik Mühendisleri Odası tarafından **230 kWh** olarak hesaplanmıştır. **Aralık 2021`de** aylık elektrik tüketimi **230 kWh** olan **4 kişilik bir ailenin** toplam ödediği fatura toplamı **210.58 TL** iken **Ocak 2022** itibarıyla aylık faturası **370.80 TL`ye** çıkmış, vatandaş lehine yapıldığı söylenen güncelleme ile yapılan zam ortalamada **%76** ları aşar haldedir.

Kademeli tarife uygulaması ile dar gelirli vatandaşlarımızı korumak ve enerji kullanımında tasarrufu ve verimliliği artırmak haberi ile sunulan zamlar aslında iğneden ipliğe yeni zamların yolunu açtı. Sadece dar gelirli yurttaşları değil ayakta kalmaya çalışan esnaf ve sanayicilerde zamdan nasibini aldılar. Ülke genelinde, Pandemi yasaklarının yaralarına sarmaya çalışan birçok esnaf bu kez de fahiş elektrik faturaları sebebiyle zor günler geçirmektedir.

Sanayi tarafında da durum farksızdır. Akaryakıtta ardarda gelen zamlar ile birlikte elektriğe de %125 oranında zam yapılması, üretim maliyetlerini arttıracak, Ürün maliyetlerinin artması da raflardaki fiyatlara artış olarak sirayet edecektir.

Elektrik zamları Mazot, ilaç, gübre zamları ile boğuşan çiftçiyi de boş geçmedi, tarımsal sulamada kullanılan elektriği de **%92** zam geldi. Sebze ve meyvede artan fiyatlara bir de elektrikten kaynaklı üretim maliyetinin de ilerleyen günlerde yansıtacağı kaçınılmaz bir gerçektir.

Bu gerçeklerden hareketle acil taleplerimiz şunlardır:

- Elektrik fiyatlarındaki artışlar fahiştir, kabul edilemez. Zamlar geri alınmalıdır.
- Elektrikte konutlar için düşük tarife sınırı aylık 230 kWh`a yükseltilmelidir.
- Site ve apartman ortak kullanımları zaruri ihtiyaç olduğu için mesken alt kademesinden faturalandırılmalıdır.
- Konutlarda elektrik, doğalgaz ve suda KDV oranı yüzde 1`e düşürülmelidir.
- Maddi imkansızlık nedeni ile faturalarını ödeyemeyenlerin elektrik, gaz ve suyu kesilmemeli, kamu kaynaklarından sağlanacak desteklerle, yurttaşların karanlıkta, soğukta ve susuz kalmaları önlenmelidir.
- Hızla artan fiyatlar karşısında düşük ücretleri de hızla gerileyen çalışan ve emeklilerin gelirleri insanca yaşamalarına imkan verecek düzeye yükseltilmelidir.

Enerji zamlarının temel nedeni 2001 yılından bu yana enerji alanında sürdürülen neo-liberal, özelleştirme ve piyasalaştırma uygulamalarıdır. Elektrik dağıtım bölgelerinin de özelleştirilmesiyle birlikte ne yazık ki, maliyetlerden bağımsız olarak da zam üreten bir sistem oluşmuştur. Salgın döneminde tüm dünyada talep daralması nedeniyle elektrik üretiminde kullanılan doğalgaz ve kömür gibi birincil enerji kaynaklarında yaşanan fiyat düşüşleri, ülkemizde elektrik faturalarında yer alan "dağıtım bedeline" zam yapılarak indirimine dönüşmesi engellendiği gibi, bugün doğalgaz ve ithal kömürdeki artış nedeniyle zam yapılmak zorunda kalındığı ifade edilmektedir.

Enerjide özelleştirme ve serbestleştirme politikaları ile iddia edildiği gibi ucuz, kaliteli ve kesintisiz elektriğe ulaşım mümkün olmamış Türkiye pahalı bir karanlığa mahkûm edilmiştir. Kışın ortasında vatandaşlar soğuk ve yokluk arasında seçim yapmaya zorlanmaktadır. İthal kaynaklara bağımlılık yüksek seviyelerde seyretmekte, enerji tasarrufu ve verimlilik politikaları sadece söylemde kalmakta, yaşama geçirilememektedir. Yaz saati gibi çocukların, çalışanların karanlıkta yollara düşmesine neden olan ve daha fazla elektrik harcanmasına yol açan uygulamalarda ısrar edilirken, güya yapılan tasarruf ile ilgili bilimsel, ciddi hiçbir veri ortaya konulamamaktadır.

Yapılan zamlar toplumsal yaşamın her alanını etkileyerek, mal ve hizmet üreten tüm sektörlerde yansımacaktır. Elektrik enerjisinin temel girdi olduğu tüm alanlarda kaçınılmaz fiyat artışları gündeme gelecek ve enflasyon daha da yükselecektir. Döviz kurundaki artış bahanesinin ardında süreklilik kazanan zamlar nedeniyle şirketler kasalarını doldururken, halkımız günden güne yoksullaşmaktadır.

Enerjinin herkes için erişilebilir ve makul fiyatlı olabilmesi için siyasi-ticari kaygılardan uzak kamu eliyle yönetilmesi zorunluluktur. Enerjide, üretimden tüketime kadar tüm süreç kamu yararı esasına göre yeniden planlanmalı, özelleştirilen kurumlar tekrar kamulaştırılmalı, enerji tasarrufu ve verimlilik ilkesi ile yenilenebilir enerji kaynaklarını önceleyen politikalar yürürlüğe konulmalıdır.

Bursa Akademik Odalar Birliği